

Krilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posla mezna številka 1 Din. — V ilustrirane delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnim a reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Počitnice rešitev za RR vlado.

Belgrajski parlament je zaključil svojo politično leto približno istočasno kot leto šolsko leto. Radikalno radičevski vladni se je mudilo odsloviti poslance na počitnice, ker se ni čutila več trdne in bolezni zdravila svojo težko bolezen, če bo imela mir pred nadležnim parlamentom. Kakšna je bolezen vlade RR, smo že v predzadnji številki povedali. Ta vlada, ki ima po številu največjo moč izmed vseh dosedanjih belgrajskih vlad, ne more naprej, manjka ji solnce in svežega zraka.

Solnce za vsako vlado je njen delovni program. Radičevci in radikali pa so se vedli za vladno mizo z eno samo mislijo, kako bodo drug drugega med seboj in pa svoj narod goljufali. Sklenili so znani »sporazum«, ki ga je narekoval Pašić Radiću kot jetniku v zagrebških zaporih. Radić je vse podpisal, češ: »Samo da pridem iz luknje, potem bomo že drugače govorili. Radić je prišel iz luknje na ministrski stol, toda »drugače« ni mogel niti smel govoriti, ker so mu radikali nedvoumno dali vedeti, da bo jadral nazaj, če ne tiho. Tako sedijo radikali in radičevci za isto vladno mizo in vladajo državo kot dve ločeni, ki imata skupen plen, pa prežita druga drugi po življenju, ker iz nevoščljivosti in sovraštva druga drugi ne privoščita kosca.

Ta plen je žal naša država, ki med tem, ko ima leto dni tako vlado, gnije in propada. Leto dni RR Pucljeve vlade je prineslo nad nas toliko novega gorja, da je bil hujši samo še banditski PPZ režim.

Kaj potem čuda, da se je vlada bala poslancev ne samo onih iz opozicije, tudi svojih lastnih. Kaj čuda, da so se začeli spori in upori v vladnih strankah, da je vlada komaj čakala na počitnice in predčasno poslala parlament k počitku.

V kako zadušljivem ozračju brez solnce iskrenosti in poštenosti vlada sedanjega ministrstvo, so lepo pokazale zadnje seje odborov za izenačenje davkov, in za preiskavo korupcije.

V odboru za izenačenje davkov je radikalna stranka sama ovirala delo. Zakaj? Zato, ker bo novi zakon prinašal povišanje davkov tudi za Srbijo. Doslej so se davki dejansko zviševali le v hrvatskih in

slovenskih pokrajinah, sedaj bi pa zakon zadel nekoliko tudi Srbe. Seveda veliko manj kot Slovence in Hrvate. Pa, ker so prizadeti Srbi, se upirajo radikali svojemu lastnemu zakonskemu predlogu ter puste uboge slovenske in hrvatske radičevce, da sami zagovarjajo predlog in prevzemajo večji del odgovornosti za vse zle posledice, ki jih bo rodil.

V korupcijskem odboru sede pravzaprav na obtožni klopi vsi režimi, pri katerih so imeli pašičevci svoje prste. Vsi ti režimi so podpirali podkupovanje in redili najrazličnejše pijavke na račun ljudstva. Ista radikalna stranka, ki je obtoženec, ima pa v odboru za preiskavo skupaj z radičevci, ki morajo lepo ubogati, sama večino. Obtoženec torej preiskuje sam svoj greh. Tem bolj se moramo čuditi, da ima preiskava vendarle gotove uspehe. Na zadnjih sejah tega odbora so se odkrile prav zanimive stvari. Samo pri neki popravi vagonov, bi bilo državi prihranjenih na milijone dinarjev, če bi ne bilo v naši državi korupcije. Ker je bila korupcija prav povsod, je tovarna lahko goljufala državno upravo kakor je hotela, izvrševala naročila kakor je hotela, računala kakor je hotela in še ko je ponudila 30 odstotkov popusta, ponudbe niso sprejeli, ampak — vse plačali. Korupcija je pomagala, da je v ta namen bil denar, ko ga je drugod krvavo manjkalo in korupcija je povzročila, da sedaj o tem ni uradnih spisov, ki so nekaj bili in bi morali še biti.

V teh sramotnih razmerah končuje radikalno radičevski režim prvo in upamo zadnje leto svojega poslovanja. Jeseni bo po vseh znakih zasedanje kratko in v začetku 1927. l. moremo računati z novimi volitvami. Mi, ki lahko kažemo s čisto roko in mirno vestjo na vse svoje delo za narod in državo, se novih volitev le veselimo. Saj je naš narod kljub slabim priložnostim in zgledom še vedno pošten in greh tistimi, ki se bore za poštenost. Za tiste pa, ki so omogočili, da imamo vedno kakega Lažislovenca v družčinah, ki nam delajo žalost in sramoto, so pa volitve najlepša priložnost, da se skesajo in svojo zmoto popravijo.

Kako se Nemci pripravljajo. da bi se Avstrija in Nemčija združili v eno državo?

Na kaj moramo biti Slovenci in Jugoslovani pripravljeni?

Zadnje dni pret. meseca se je vršil v Frankfurtu na Majni redni občni zbor avstrijsko-nemškega »Volksbunda« (Ljudske zveze), društva, ki šteje v Avstriji okrog 200 tisoč, v Nemčiji pa okrog 800 tisoč rednih članov in katerega namen je, da pripravlja pot za priključitev Avstrije k Nemčiji. Predsednik društva je social. demokratični poslanec in preds. nemškega drž. zbora dr. Loebe. O tem obč. zboru so obširno pisali ne samo nemški in avstrijski listi marveč tudi listi drugih držav. Ker so stvari, ki so se obravnavale na tem obč. zboru, velike važnosti tudi za nas Slovence, zato poročamo tudi mi o njem nekoliko podrobneje.

Glavni del občnega zbora so tvorila poročila odsekov, katerim je poverjeno proučevanje posameznih vprašanj, ki se tičejo priključitve. Dr. Brandl, profesor berlinskega vseučilišča, je poročal o delu šolskega odseka. Najvažnejše delo tega odseka je bila propaganda med šolsko mladino (v Avstriji in Nemčiji) s pomočjo različnih predavanj in brošur, da bi najmlajši nemški rod čimprej postal pionir velike ideje zedinjenja vseh Nemcev v eni državi. — Zelo zanimivo je bilo poročilo dr. Böhma, predsednika odseka za gospodarska vprašanja. Glavno delo tega odseka obstoji v tem, da prouči možnost enotne trgovske politike, popolno odpravo meja v gospodarskem oziru in odpravo vseh uvoznih in izvoznih carin med obema državama. Poudaril je, da je edina rešitev Avstrije v gospodarski združitvi z Nemčijo. Vse trgovsko-industrijske zbornice v Avstriji so istega mišljenja; edini izhod iz stalne avstrijske gospodarske krize vidijo v tem. — Bivši nem. minister dr. Schiffer je podal poročilo pravnega odseka, katerega naloga je, da prouči pravno stran proklalitve in bodoče pravne odnose med obema državama. Avstrija naj bi v okviru Nemčije zavzemala enak položaj, kakor ga ima Bavarska. — Avstrijski odposlanec Deutsch in preds.

POROČNI PRISTANI F. ČUDEN PREŠERNOVA ULICA 1

dr. Loebe, kateri je glavni voditelj priključitvene akcije, sta ostro obsodila in napadla stališče voditelja avstrijske kršč. social. stranke dr. Seipila, ki je nedavno v Parizu zanikal željo Avstrije, da se združi z Nemčijo.

Za našo državo, zlasti pa za nas Slovence, je potrebno, da pazno zasledujemo vsako gibanje, ki gre za tem, da se združita Nemčija in Avstrija; kajti v tistem trenutku zahteva: Koroški Slovenci, Slovenci v takozvanem »radgonskem kotu« in Beli Hrvatje v Burgenlandu so naši! Meja Velike Nemčije ne sme iti po vrhovih Karavank, marveč visoko gori nad Dravo in Muro, da bo sleherni Slovenec ozir. Jugoslovan pripadel pod Jugoslavijo. Naj bi nas tisti čas ne našel nepripravljen!

Gradbeni predpisi.

Minister za javna dela je izdelal pravilnik, po katerem smejo načrte za gotove stavbe izdelovati le inženjerji in tisti, ki so v to pooblašteni. Na videz ta naredba ne kaže nič hudega, v resnici pa povzroča zelo občutno škodo. Če smejo le inženjerji delati načrte, potem bodo zidarski in tesarski mojstri ob vse dosedanje pravice, ki jim jih daje obrtni zakon iz l. 1893. Isti minister je izdal tudi nalog, da se sme le onim podjetjem, n. pr. mostovom, cestam i. dr., priznati drž. podporo, ki se delajo na podlagi načrtov, ki so jih izdelovali inženjerji. Le take načrte je mogoče priložiti prošnjam za podporo! Tudi to je v škodo, posebno kmetu. Doslej je napravil lahko domači zidar načrt za kak most ali cesto, odslej pa bo moral vsakdo, ki bo zaprosil za drž. podporo, najeti inženjerja, ki mu bo napravil načrt in predpisani proračun! Tako n. pr. se dela most v Papežih pri Osilnici. Zidar je napravil načrt, a odbita je prošnja za podporo, ker ni delal načrta inženjer. Vas Papeži so 58 km od železnice, koliko bo stal inženjer in njegov načrt? Lahko več kot bo znašala podpora, ali pa še več kot bo stal most ali cesta! S tem se delo silno podražilo! V obeh slučajih je nastopil pri ministrstvu posl. Škulj in zahteval, da se ebe naredbi odstraniti in da naj ostane pri dosednji praksi.

Dr. Žerjav je bil upeljal, da smejo zidarska, tesarska in vodnjakarska dela vršiti le mojstri z drž. izpitom! Ker je bilo takih malo, zato so mestni mojstri prevzemali dela na deželi, vršili so jih seveda domači mojstri in tako je bilo treba plačati dva podjetnika v gotovi obliki. Posl. Škulj je nastopil proti takemu pritisku in uspel je, da tudi podeželski mojstri smejo prevzemati zgradbe.

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevino za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

POLITIČNI ZAPISKI

p Za kmetske občine so se naenkrat začeli zanimati naši liberalci. Žerjav je v zadnji »Domovini« opozoril na občinske volitve v letu 1927. in priporočal svojim naj že sedaj premišljejejo, koga bodo kandidirali v odbor. No, naj bodo potolaženi liberalci z dr. Žerjavom vred. Pristaši SLS bodo poskrbeli, da liberalno premišljevanje o kandidatih ne bo težavno, ker itak v največ slovenskih občinah noben liberalci izvoljen ne bo. Preveč imajo naši občinarji še v spominu, kako je ravno Žerjavova stranka preganjala ljudske župane in občinske odbornike, kako je uničevala vsako občinsko samoupravo in kako vneto zagovarja načrt velikih občin, v katerih bi imel prvo n. zadnjo besedo nastavljeni tajnik, župan pa bi smel biti samo njegov pokorni sluga. Centralizem je že itak spravil slovensko občino tako daleč, da je bolj pisarna srezkega poglavarstva kot pa urad ljudskega zastopstva. Liberalci pa hočejo, da bi bil občinski odbor samo še hlapec in eksekutor. Zato bodo naši liberalci pod vodstvom dr. Žerjava, ki ima glede naših občin največ grehov na glavi, izšli tudi iz prihodnjih volitev z dolgimi nosovi.

p »Farji naj bodo v farovžu«, tako grmi liberalno časopisje ob volitvah. »Za cerkev naj se brigajo, tam jim priznamo vso oblast, drugo naj pa pustijo pri miru.« Zadnja »Domovina« pa napada župnika Roglja v Nemški loki, ker je nekemu Lukanu odrekel cerkveni pogreb. Ali cerkveni pogreb ni cerkvena zadeva ali ne? Če je torej cerkvena zadeva, mora tam odločati župnik ali ne? In vendar se »Domovina« zaletava v župnika in proslavlja pogreb brez duhovnika. Zapisali smo ta zgled za dokaz, da liberalno časopisje blati duhovnika povsod, ne samo v političnih, temveč tudi v cerkvenih zadevah. Spomnimo se tega, kadar bodo zopet drugače lagali.

p Pazite in nastopite! V nedeljo zvečer se je na dobrepoljski postaji dogodilo to-le: Pred odhodom večernega vlaka se privpije v čakalnico dolgo kraki fante, ki je zgledalo pijano. Vse se na peronsko klop in začne blizu stoječega Dobrepoljca izzivati. Ko začne fante opletati s strankami, se Polc postavi, češ, jaz sem SLS, dočim zahropi fante, češ, jaz sem pa Orjunaš. Nato se razkorači pijani Orjunaš in začne groziti z bojem, češ, Orjunaš se nikogar ne boji in sme vse. Polc mu jih je belil po zaslužnju. Ko fante ni moglo z besedo naprej, takrat skoči k Dobrepoljcu in mu zakliče: Živio Aleksander kralj! Napaden je takoj spoznal, kaj namerja izzivati in ga tudi na to primerno zavrne! Konec je naredil g. postajenačelnik, ki je od izzivajočega zahteval ime, da se ga primerno pouči! Fant je iz Sodražice in dela docela po nauku gotovih strankarjev, ki s takimi klici na kralja hočejo izzvati kakšno nepremišljeno besedo, da bi ga

V ŠT. VIDU PRI STICNI
BO DNE 29. AVGUSTA 1926 BLAGO.
SLOVITEV NOVEGA DOMA IN PRVI
DOLENJSKI PROSVETNI TABOR.

Orlovski izlet v Rim.

(od 30. avgusta do 8. septembra t. l.)

1. Za vodstvo v Rimu bi rabili še nekaj vodnikov. Naprosili smo že nekaj gospodov, ki pa so se zelo pičlo odzvali. Prosimo, da pohite z odgovorom. Obenem prosimo tudi druge, da se prijavijo.

2. Polovična vožnja od vstopne postaje vsakega udeleženca do Ljubljane, kjer bo pripravljen posebni vlak, je dovoljena. Vsak udeleženec kupi na odhodni postaji celo vozno karto, ki pa jo v Ljubljani ne sme oddati, ker bo veljala, ko se vrnemo iz Rima, tud za vožnjo nazaj. Mesto potrdila bo služila potovalna knjižica, ki jo bo vsak udeleženec prejel pravočasno. Polovična vožnja je dovoljena za Slovenijo, Hrvaško ni Slavonijo, Vojvodino ter Bosno.

3. Med priglašeniimi je tudi nekaj takih, ki imajo po Italiji prosto vožnjo. Zaprosili smo, da bo veljala njihova prosta vožnja tudi za posebni vlak. O uspehu bomo bvestili.

4. Za vožnjo v II. razredu Ljubljana—Rim in nazaj je doplačati h prispevku za ves izlet še 320 Din.

5. Za gg. duhovnike ljubljanske in lavantinske škofije bomo za »celebret« zaprosili skupno.

6. Nekaj priglašencev še ni poslalo potrebnih osebnih podatkov (ime in priimek, poklic, rojstni kraj, leto, pristojnost v občino in srezko poglavarstvo) za skupni potni list. Prosimo, da takoj pošljejo, ker si bodo morali sicer omisliti svoj potni list. Ravno tako potrebuje svoj potni list vsakdo, ki bo ostal še dalje v Italiji in se ne namerava vrniti s skupino.

7. Naročila za vožnjo v II. razredu in posebna prenočišča (sobo z eno ali več posteljami) še sprejemamo.

8. Naročili smo večje število načrtov Rima. Stali bodo približno 6—10 Din; naročila sprejemamo.

Na Brezjah.

bo dne 26. t. m., na praznik sv. Ane

velik shod naših mater

za vse župnije radovljanske dekanije. — Ob 7 bo sv. maša z blagoslovom, potem pridiga, ki jo bo imel znani govornik dr. Rožman, vseučiliški profesor iz Ljubljane, nato zopet sv. maša. — Matere, to bo res vaš dan, zato pridite na Brezje, le količkaj morete!

ovadil in spravili v ječo! Taki izzivači so silno nevarni, ker hočejo naše ljudi spraviti ob kredit, češ da so proti državi.

NOVIČAR

Uničena polja.

Premislite in pomagajte!

Tam, kjer so še pred 14 dnevi cvetela polja, so danes močvirnate, smrdeče puščave.

Tam, kjer je bilo polno klasja in žitnega zrnja, gnije naplavljenno dračje.

Kjer so bili hlevi polni živine, so ostale razvaline, valovi pa so odnesli prašiče, krave in kuretin.

Kjer so bila mesta in vasi, so sedaj grobovi, močvirski ptič osamljen preletava puščobno ravan naplavin, poje mrliško pesem ter se sem pa tja spusti v smrdečo vodo po mrhovino, ki je priplavala od bogvekod.

Velik in eden najbogatejših delov naše države je uničila voda. Tisoče ljudi je moralo zapustiti domačije, da si reši golo življenje. Tisoče in tisoče ljudi, bosih, nagih, lačnih in žejnih imamo v Sloveniji in v državi.

In mi? Mi, ki smo tako srečni, da nas neizumerna nesreča ni zadela? Ali čutimo ponesrečenimi brati? Ali se vprašamo, kako bi bilo, če bi nam voda vse ugrabila? Ali smo pripravljeni pomagati svojim bližnjim?

Nesreča je tako velikanska, da jo bo mogla omiliti le splošna, vzajemna pomoč vseh državljanov. V vsaki občini in vasi se mora osnovati dobrodelna organizacija in sleherni mora prispevati za ponesrečence. Nihče naj se ne izgovarja — če bi bila tvoje posestvo voda vzela — bi te noben odgovor ne rešil. To pomisli, pa ti ne bo težko storiti dolžnosti napram svojemu bližnjemu.

Povodnji so trajale ves teden. V Sloveniji je največ trpela južna Štajerska in Zasavje od Zagorja do Trbovelj. Katastrofalna je povodenj v Bački in Baranji, kjer je cela pokrajina, polja in travniki, mesta in vasi pod vodo. Tudi po drugih krajih države so divjale nevihte in viharji. Na več mestih se je utrgal oblak.

V Celju.

Grozna opustošenja je napravila Savinja, ki je narastla, da je zalila velik del celjskega mestnega parka in zgornji del mesta. Voda se je po vsej Savinjski dolini razlila preko bregov in poplavlila polja na obe strani. Daleč naokoli so njive, travniki in hmeljski nasadi pod vodo. Polja so skoro popolnoma uničena. Voda je udrila tudi v celjsko kemično tovarno in povzročila več eksplozij. V tovarni je nastala velika panika pred grozečo nevarnostjo in delavstvo je bežalo na vse strani, da si reši svoje življenje.

V teharski in šentlovrenški dolini je potok Voglajna divjal po poljih in travnikih, udril v stanovanja in odnašal mostove. S polja je odnesel setev in rodo-

vitno prst ter naneseł gramoza z železnškega nasipa. Pritoki Savinje in Savinja no napravili velikansko škodo v okolici Laškega. Voda je vlekla s seboj ogromne množine lesa in opazili so tudi eno govedo.

V Trbovljah

je potok udaril čez strugo, ruval drevesa, odnašal zemljo, trgal škarpe, s hruščem in bobnenjem valil s hribov v dolino velike množine proda in dračja, ki so zamašili redne odtok. Voda je razjedla vsa pota.

V celjski okolici

se je neurje ponovilo. Povodenj je divjala tudi v Hrastniku in okolici ter v Zagorju ob Savi. V Št. Rupertu nad Laškim so celi vinogradi in travniki zdrknili z bregov v nižave. Ljudstvo je obupano, vse sadeže je voda uničila.

Zemeljski plaz.

Dne 14. julija okrog 13 popoldne se je usul kakih 50 m širok plaz čez poslopja zakoncev Franca in Rozalije Slemenšek, p. d. Mihelaka v Pečicah pri Ponikvi. Uničil jima je nov vinograd s kakimi 400 trsi, strl zidano stanovanjsko hišo, da je zdaj kup razvalin, uničil marof z mlatilnico, slamoreznico in vsem kmetijskim orodjem, zasul kapelo Matere božje, prenovljeno pred dvema letoma, uničil velik sadonosnik mladih dreves, polnih zelenega sadja, podsul in ubil dva vola, kupljena pred nekaj dnevi za 9000 Din, pokopal nov kozolec s senom in vozovi vred, uničil klet z vinom in jabolčnikom ter sodov za 100 hl, razrval do 3 orale rodovitne zemlje, zasul občinsko cesto s prstjo, debelo nad štiri metre.

Pogled na te razvaline je strašen. Trsi in drevesa ležijo križem, polomljene strehe štrlijo iz zemlje, podrta kapelica se komaj vidi iz zemlje. Ljudje prihajajo od vseh strani in s solzami v očeh zapuščajo kraj nesreče. In vse to se je zgodilo v dveh minutah.

Strašno neurje nad Zagrebom.

11. t. m. je bila v Zagrebu strašna nevihta. Vihar je divje besnel, strele so švigale in silen grom je pretresal ozračje. Hud naliv je v kratkem času zamašil kanale in voda je začela teči po ulicah. Vodni toki so medtem prodirali v kleti in so jih napolnili skoro do 2 metra vsoko. Kakor se je kasneje dognalo, se je nad severozapadnim zahodnim delom mesta utrgal oblak.

Dve vasi izginili s površja.

V četrtek se je v Valjevu utrgal oblak, ki je povzročil ogromno škodo. Voda je v vaseh Solja in Bogdanoviči gospodarila in rušila s tako silo, da sploh ni mogoče videti in spoznati, da je na teh krajih kdaj prebivalo človeško bitje.

V petek je v celj Srbiji divjal velik vihar. V dveh krajih se je utrgal oblak. Nevihta je uničila mnogo polja. Voda je po-

rušila mnogo mostov in zahtevala veliko človeških žrtev. V Mačvi je voda prodrla nasipe in poplavlila 1800 jutro zemlje. Nad Užicami, Travnikom in v nekaterih krajih v Črni gori so se utrgali oblaki.

6000 ha polja pod vodo.

Pri vasi Bolaja je Sava podrla nasip in preplavila nad 6000 ha polja, zasejanega s koruzo. Škoda, ki je nastala vsled te katastrofe, se ceni na 30 milijonov dinarjev.

V južni Srbiji se je nad Rudovačko planino utrgal oblak. Potoki, ki so s seboj valili cele skale, so razjedali več vasi. Bilo je tudi več človeških žrtev.

Celo mesto izginilo v vodi.

Ve popisane strašne nesreče pa pomenijo prav malo v primeri z nepreglednimi poplavami v Bački, Baranji in Vojvodini. V teh ravninah se zbirajo in stekajo Sava, Drava, Donava, Tisa in vse reke iz Mažarske na severu, Slovenije na zapadu in Hrvatske na jugu. Vse te vode so vsled neprestanega deževja v celi srednji Evropi narasle v nepričakovane množine. 14 dni so že pričakovali, da bodo preplavile to ozemlje in so se tresli, kdaj bodo ogromne vodne sile razdrle nasipe. V petek je izbruhnila nesreča. Ob 3 zjutraj se je pri mestu Apatinu podrl glavni nasip. Med prebivalstvom je nastala silna zmešnjava. Voda je vdrla skozi 50 m široko odprtino z največjo silo. Istotako se je porušil nasip nedaleč od Novega Sada. Pri Apatinu je voda poplavlila 9000 jutrov zemlje, pri Novem Sadu pa 2000. Pri Valpovu sta se razlili Drava in slavonska Karašica. Pod vodo je 4000 jutrov. Voda je z veliko silo vdrla na polja in travnike in v kratkem času preplavila 12.000 jutrov polja. Naselbina Sonta, ki je precej velika, je popolnoma pod vodo in uničena.

Naslednji dan je Donava podrla še druge dele glavnega nasipa pri Bogovju. Voda se je razlila preko novih zemljišč, tako, da so cenili vso poplavljenno zemljo na 19.000 jutro.

Za Donavo je prišla Sava. Porušila je nasip pri Sisku in se razlila po mestu? Poplava je tolikšna, kakršna niti ni bila pred sto leti, ko je bila zadnja velika poplava. Preko noči je tudi Kulpa zelo narastla.

Uničene vasi — človeške žrtve.

V Peči se je utrgal oblak, ki je napolnil vse gorske potoke, ki so z velikansko naglico in silo udrli v doline in naplavlili na polje velike množine peska in drobnega kamenja. Hudourniki so uničili več vasi. V valovih je našlo smrt deset oseb. Med Andrijevo in Pečjo je bilo pri popravljanju ceste zaposlenih precej delavcev, od katerih jih je 40 našlo smrt v valovih hudournika.

Živina potonila.

V Črni gori je povodenj napravila veliko škodo. Hudourniki so zajeli mnogo živine, ki je potonila v deroči vodi. V valovih je našlo smrt mnogo ljudi, ki se niso pravočasno mogli umakniti, in pa, ki so hoteli reševati ogroženo živino.

Porušene ceste.

Hude nevihte so bile v Dalmaciji, Bosni in južni Srbiji. V Bosni so nalivi porušili ceste. Pri Žepčah (proga Brod-Sarajevo) je voda porušila okrajno cesto 8 km daleč. Povodenj je razdrila in močno poškodovala ceste Banjaluka, Doboj, Tešanj, Črni vrh, Novi šeber, Kotor, Vareš, Pribinič, Brčko in Tuzla. Škoda, ki je nastala na teh cestah, znaša preko pol milijona dinarjev.

Podrte železnice in mostovi.

14. julija med 9. in 10. uro je potok Voglajna poplavlil železniško progo na daljavo 600 m med postajama Št. Jurij in Štore. Postaja Štore je bila pod vodo na 30 m daleč in odtrgal en tir na daljavo 30 m, drugega pa na 12 m ter odplaval ves nasip 2 m na globoko. Na progi Št. Jurij-Štore se je promet prekinil. Isti dan popoldne se je na koroški progi med postajama Fala-Ruše utrgal plaz in zasul progo. Na progi Zaprešič-Varaždin-Čakovec so se usuli plazovi na več mestih, na nekaterih mestih je voda preplavila progo. Vsled tega se je moral ves promet za par ur ustaviti. Ker so se porušili nasipi med Bogojevem in Apatinom, se je moral promet na progi Dalj-Sombor do nadaljnjega prekiniti. Promet med progami subotiskega in zagrebškega železniškega ravnateljstva se vrši preko Indije. To velja tudi za ekspresne vlake.

Dve milijardi dinarjev škode.

Dosedanje škode vsled povodnji še niso precenili ter bo mogoče to storiti šele, ko vode odtečejo. V splošnem se sodi, da znaša škoda vsled poplav čez dve milijardi dinarjev.

Strašna eksplozija v Ameriki.

V Ameriki, približno 40 milj od Newyorka je eksplodiralo eno največjih skladišč za vojaško municijo na svetu.

Nesreča se je dogodila v municijem skladišču ameriške vojne mornarice v Lake Denmark pri mestu Dover in se je razširila tudi na vojno skladišče v Piccadilly. Približno 300 poslopij je zletelo v zrak. Vojno skladišče v Piccadilly je tretje največje municijsko skladišče na svetu. Tam so deponirane predvsem granate največjih kalibrov. Lake Denmark je največje skladišče ameriške vojne mornarice.

Med viharjem in nevihto je udarila strela v eno izmed skladiščnih poslopij. V trenutku je sledila ogromna eksplozija. Veter je raznašal ogenj v sosedna skladišča, ki so eksplodirala druga za drugim, tako, da so se eksplozije vrstile dva dni s tako silovitostjo, da so ljudje v okoliških krajih mislili, da je hud potres. Sreča v nesreči je, da je strela udarila na prazničen dan, ko so bile tovarne prazne in je doletela nenadna smrt samo vojaško stražo.

Prebivalstvo okoliških vasi in mest je v mrzličnem begu zapustilo stanovanja. Dve manjši mesti, Mount Hope in Hibernija, sta se deloma vsled potresa, deloma neposredno vsled strel, ki so padali iz skladišč popolnoma porušili. Tudi v Rockavay so se vsled zračnega pritiska od-

trgale vse strehe in so posamezni kosi padali zopet na zemljo, tako, da tudi tu vse prebivalstvo prebiva na prostem. V krogu 50 kilometrov so strta vsa okna. Granate, ki so eksplodirale, so metale kosce železa milje daleč naokoli in ranile veliko potnikov, avtomobilov in tamošnjih prebivalcev. Časopisje primerja grozovito nesrečo z zadnjim potresom na Japonskem.

Škode, ki jo je utrpelo civilno prebivalstvo ni mogoče niti približno oceniti. Samo stvarna škoda v municijem skladišču Lake Denmark se ceni na 80 milijonov dolarjev. Dve milj dolgo in miljo široko ozemlje izgleda kot francosko-nemška bojišča v svetovni vojni. Vse je razdejano. Opustošenja ni mogoče popisati. Vsi gozdovi v okolici so zgoreli.

d Dolenjska društva, 29. avgusta je vaš dan. Ta dan naj bo v Št. Vidu, v središču Dolenjske, zastopana vsa Dolenjska. Skrbite sedaj za častno udeležbo narodnih noš. Orli, pridite v krojih! Pevski zbori se zavedajte, da je to prvi največji nastop združenih dolenjskih pevskih zborov. Zato pridite polnoštevilno. Natančnejša navodila slede v okrožnicah, ki jih v kratkem prejmete. Izpolnite jih v določenem roku in točno!

Orlovski dan

LJUBLJANSKEGA ORLOV. OKROŽJA
V ŠMARTNEM PRI LITJI

v nedeljo 1. avgusta 1926.

Ob pol 9 sprejem na postaji v Litiji, nato odhod k sv. maši v Šmartno, ob 10 sv. maša, po maši velik ljudski taber pred cerkvijo. Popoldne ob 2 litanije, po litanijah ob 3 javna telovadba. Po telovadbi bo koncert žel. godbe »Sloga« iz Ljubljane, prosta zabava.

Pri telovadbi nastopi med drugim tudi izbrana vrsta na orodju (tudi na krogih), naraščaj iz Šmartna. Najbolj napeta točka bo pa gotovo štafetni tek med srenjami za prehodno darilo. Zmagovalec dobi za 1 leto lep kip tekača. Lani si ga je priborila šentpeterska srenja, če si ga bo tudi letos, bomo videli pri tekmi.

Narodne noše naredo sprevod nad vse pester. Skrbite, da ne ostane nobena doma. Saj imate vendar narodne noše zato, da v njih lahko nastopate in ne za skrinje. Pokažite koliko nas je.

Polovična vožnja je dovoljena. Vsak naj kupi na odhodni postaji celo vozno karto in jo da žigosati, v Litiji je ne sme oddati, ker velja v zvezi s potrdilom o udeležbi tudi za nazaj.

Izkaznice za polovično vožnjo (potrdila o udeležbi) dobite pri blagajnah na telovadišču ali pa pri koncertu.

Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. V slučaju, da bo dež bo samo koncert žel. Naj nihče ne ostane doma, vsaj naj pride v nedeljo dne 1. avgusta v Šmartno na orlovski dan.

d Orlovski odsek na Jesenicah praznuje dne 25. t. m. dvajsetletnico svojega obstoja. Zato ta dan vsi na Jesenice, da bo

proslava čim večja. Vabimo orlovske odseke in prosvetna društva. Polovično vožnjo smo dobili. Na vstopni postaji kupite celi vozni listek, ki velja tudi za povratek. Izkaznice za polovično vožnjo dobite na telovadišču na Jesenicah.

d Koncert železniške godbe »Sloga« iz Ljubljane bo v nedeljo dne 1. avgusta po telovadbi Orlov v Šmartnem pri Litiji. Ta godba je menda sedaj ena najboljših v Sloveniji. Pri koncertu bo tudi prosta zabava in n zelo bogat ribolov.

d Za šolska poslopja. V ministrstvu za prosveto je odobren kredit 20.000.000 Din za zgradbo šolskih poslopij. Na Slovenijo odpade 500.000 Din, Srbijo pa 7 milijonov dinarjev.

d Stalna razstava poljedelskih pridelkov. Društvo »za zemeljske izložbe« v Belgradu je stavilo ministrstvu za poljedelstvo predlog, da se v Belgradu osnuje stalna razstava poljedelskih pridelkov.

d Nova postaja Gorenja vas-Reteče. Na gorenjski železnici smo dobili novo postajo Gorenja vas-Reteče. Ker železniška uprava ni uslišala prošnje Retečanov, da bi zgradila postajo, so si jo zgradili sami in jo 11. t. m. izročili prometu. Blagoslovitev in otvoritev postaje se je izvršila z veliko slovesnostjo, ki je pokazala, kako zelo se vesele domačini te pridobitve.

d † V nedeljo, dne 11. julija je umrl slovenski pisatelj dr. Fran Detela. Rodil se je 3. decembra 1850 v Moravčah. Bil je profesor in ravnatelj gimnazije v Novem mestu. Po tridesetih letih službovanja je stopil v pokoj in od tedaj bival v Ljubljani. Dr. Detelove spise je začela izdajati Mohorjeva družba, ki bo prinesla tudi še zadnjo njegovo, doslej še nenatisnjeno povest.

d Dijakinje iz Jugoslavije pri papežu. Dijakinje oseske dekliske gimnazije potujejo pod vodstvom svojih profesorjev po Italiji. Doletela jih je sreča, da jih je sv. oče sprejel v skupni avdijenci ter dal vsaki spominsko svetinjo.

d Stoletnica katoliškega lista. Katoliški list »Rottenburger Zeitung« je praznoval 1. julija letos stoletnico obstoja. Škof Keppeler je k slovesnosti spregovoril te-le pomembne besede: »Če govorimo o moči časopisja, ne smemo vedno misliti samo na največje liste. Tudi mali listi majo svoj pomen in so važni. Njihov vpliv prodira globlje med ljudstvo in v življenje posameznika. Slab list dan za dnem zastruplja ozračje življenja, občine in družin. Dober list je kakor živ studenec, ki s svojo vodo oživilja ravnino ljudskega življenja, zlasti takrat, če zajema pri večnih vrelcih sv. vere.«

d Zlatomašnik. 18. julija je obhajal svojo zlato mašo župnik v Sv. Juriju v Slov. goricah, bivši prošt v Tinjah Gregor Einspieler. Častitljivega starčka so Nemci pregnali iz Slovenskega Korotana. Uničili so mu vse premoženje. Novi farani na Štajerskem ga ljubijo kot svojega očeta. Gospodu zlatomašniku želimo obilo božjega blagoslova.

d Biseromašnik Matija Kadunc umrl. V Žužemberku je v petek 16. julija popoldne umrl biseromašnik, župnik v pokoji

g. Matija Kadunc. Pogreb je bil v nedeljo ob 5 popoldne. — Rajni je bil rojen v Žužemberku 24. februarja 1839 in bil v mašnika posvečen 30. julija 1865.

d **Smrt župnika na Zgornji Polskavi pri Pragerskem.** V sredo po polnoči je umrl na Zgornji Polskavi tamošnji g. župnik Anton Sebat. Rajni je bolehal že dalje časa na srčni hibi in ga je zadela omenjenega dne kap. Kljub bolehnosti je še bil zadnjo nedeljo na novi maši v Slov. Bistrici. Blagopokojni se je rodil 7. jan. 1866 na Sladki gori. Po končanih bogoslovskih študijah v Mariboru je postal kaplan v Vitanju, na Dolu pri Hrastniku, v Poljčanah, pri Sv. Barbari in v Slov. goricah. Od Sv. Barbare je prišel za provizorja na Zusem in postal tamkaj tudi župnik. Iz Zusema se je preselil na Zgornjo Polskavo, kjer je župnikoval do svoje smrti. Bil je radi miroljubnosti in gostoljubnosti pri tovariših in vseh, ki so ga poznali kot gorečega dušnega pastirja in postrežljivega družabnika. Naj počiva v miru!

d **Za vojne invalide, vdove in sirote!** Na novo se nameravajo ustanoviti trafike: Cankarjevo nabrežje 7 v Ljubljani, Kodeljevo št. 262, Ljubljana, Dol pri Ljubljani, Dob št. 72 okr. Brdo. — Proste pa so sledeče trafike: Vodice št. 13, Radomlje št. 14. — Vojne žrtve, ki reflektirajo na podelitev katere navedenih trafik in imajo tozadevni potreben lokal in kapital, naj se takoj zglase v pisarni Združenja vojnih invalidov, Krajevni odbor v Ljubljani.

d **Nesreča na Dravi.** Utonil je 8. julija splavar Feliks Šarman pri Breznu v valovih Drave. Odnese ga je val na najbolj nevarni točki s splava. Splav je bil tudi preslabo zgrajen za tako naraslo in deročo Dravo, Šarman je bil vzoren fant. Lani je odslužil vojak. Bog mu bodi milostljiv, staršem naše sožalje!

d **Iz Francije.** 25. junija je nenadoma umrl slovenski rudar Martin Mozar. Bil je še malo časa na Francoskem. Šel je za svojim bratom, da si prisluži nekaj frankov in jih pošlje v domovino. 25. junija je šel vesel in zdrav z dela domov, ko ga na potu zadene električna žica in ga umori na mestu. Na stanovanju brata Janeza so umrlemu priredili mrtvaški oder ves posut z vencami in cvetjem, ki so ga darovali tovariši slovenski rudarji. Bog mu daj večni raj. To novico sporočajo Ivan Mozar, doma iz Pabere pri St. Janžu, Zavrl Anton, Flašja Fr. in Fistar Ivan.

d **Umrl je 2. t. m. ob pol 3 zjutraj** posestnik g. Janez Čop, v starosti 73 let. Rajni je bil veleugleden mož, globoko veren in zvest pristaš SLS. Bil je načelnik gospodarskega odseka, sodnjski cenilec itd. Radi svojega kremenitega značaja je bil pri vseh jako priljubljen. Vse njegovi mnogobrojni rodovini naše iskreno sožalje, rajniku pa lep spomin na zemlji in večno luč v raju. — Pretečeno soboto je tu razsajala huda nevihta. Strela je udarila v Otavnikov hlev in mu je ubila konja in tele. Druge nesreče ni bilo.

d **Fantje iz Nestoplje vasi** nam pišejo, da se oni niso pretepali v Petrovi vasi. Ne vemo sedaj ali se je naš dopisnik zmotil ali

pa so se topli kaki drugi fantje in ne tisti, ki se sedaj jeze. Naj bo kakorkoli, »Domoljub« se ne bo več vtikal v to zadevo.

d **Ogenj na Mirni.** Dne 10. julija krog tretje ure zjutraj se je vnelo oglje spravljeno v hlevu g. Majcen iz St. Janža. Ljudje in požarna bramba so ogenj zadušili.

d **Novi sejmi v Nadlesku pri Ložu.** V vasi Nadlesku pri Starem trgu se bodo odselej vršili vsako leto po trije novi sejmi. Prvi tak sejski dan bo dne 20. septembra letos. Nadajna dva sejska dneva sta 15. oktober in 25. marec. Na te sejme opozarjamo posebno živinorejce z bližnje in daljne okolice.

d **Ne prezrite!** Vse naročnike, ki še nimajo poravnane naročnine za II. polletje in so v zadnjih dneh prejeli položnice za plačilo zaostanka, nujno opozarjamo, da nemudoma store svojo dolžnost kot naročniki-plačniki. Vsem, ki do konca tega meseca ne pošljejo zaostale naročnine, bomo »Domoljuba« ustavili pričetkom meseca avgusta. Ako kdo pomotoma ni prejel položnice, naj jo naglo zahteva po dopisnici.

d **Jozefa Kepic,** Moers Rheinland, Nemčija, je prispela v Jugoslavijo obiskat svojo mater v Trzinu.

d **Strela in povodenj.** Dne 10. julija je krog ene ure popoldne razsajala na Mirni huda nevihta. Strela je udarila v cerkev, na pošti pokvarila brzojavni aparat, udarila v mnoge hiše in pokvarila električno napeljavo. Požarov in osebnih nesreč ni bilo. Mirna je narasla in prestopila bregove.

d **Nore ženske.** V Veroni se je ustrelila 15 let stara deklica, ker ji je kupila mati par nogavic, katerih barva se ni skladala z barvo njene obleke. V Lyonu na Francoskem se je pa mlado poročena žena vrgla pod avtomobil, ker je ni hotel vzeti mož s seboj v kino; bila je težko ranjena.

d **Poroke brez zdravstvenega pregleda** niso dovoljene. Meksikanska vlada je zakonito odredila, da se ne sme nihče prej poročiti, dokler ni bil zdravniško preiskan in ni dobil certifikata, da je zdrav.

d **Dolg kanal.** Dva turinska inženirja sta naredila načrt za zgradbo vodnega kanala od Trsta do Dunaja. No, tako brž se ne bosta vozila po njem.

d **Strela ranila celo družino.** Na Tratinski cesti v Zagrebu je bila mala hišica, v kateri stanuje tramvajski voznik Ancel s svojo rodino. Ob 1. uri zjutraj je udarila strela v železni dimnik. Strela je šla skozi štedilnik, ga razbila, od tam švignila v sobo, obšla vse tri postelje, od tam udarila v ostale tri sobe, ter spotoma zapalila čipkaste zastore, platnene predmete in ranila šest oseb, ki so bile v globokem spanju. Ranitve so strašne. Ancelnu je strela na rokah ožgala meso do kosti. Trimesečni hčerki je ožgala lice, ženi pleča, ostali trije otroci pa so opečeni po glavi in na rokah. V stanovanju je nastal ogenj. Vsled silnega groma so se vsi sosede zbudili in so takoj prihiteli gasiti. Bil je strašen prizor, ko so se nesrečni ranjenci zvižali v bolečinah in zdajpazdaj padali v nezavest. Ranjenci so bili prepeljani v bolnico. Zdravnik je ugotovil, da je njih stanje opasno, vendar bodo ostali pri življenju.

nju. Zanimivo je, da je ostal nek deček, ki je spal v kuhinji, popolnoma nepoškodovan.

d **Mrtvi jeleni.** V baranjskih vodah je potonilo vsled zadnjih poplav okrog 2000 jelenov. Gnoloba razširja neznosni smrad po okraju.

d **Vrednost razbojnikov.** Ministrstvo za notranje zadeve je razpisalo na glavo razbojnikov Petra Roganoviča po 50.000 d Samomer zdravniku. V Pakracu se je obesil primarij umobolnice dr. Stevo Nenadović radi neozdravljive bolezni.

d **Grozen samomor.** V Subotici se je vrgel pod vlak dimnikar Grga Šarić. Vlak mu je prerezal truplo na dvoje.

d **Roparski umor v župnišču.** V vasi Orehoviči, okraj Zlatar so našli 15. t. m. v župnišču ubitega tamkajšnjega župnika Konrada Priberška. Ropar se je po vsej priliki čez dan skrivoma zmuznil v župnišče, se skril pod posteljo in ponoči, ko je župnik zaspal, izvršil svoje krvavo dejanje. Župniku je bila glava do nosu popolnoma razklana. Zločinec je odšel nato v sobo, kjer je spala župnikova gospodinja Jagica Trkanjec in je tudi njo pobil s sekuro; vendar so njo našli še živo. Čudno je, da ropar ni ničesar odnesel; morda je iskal samo denarje in ker ga ni našel, je odšel, praznih rok. Ni pa izključen umor iz maščevanja. Usodno noč je spal v župnišču neki Slovenec — uglasjevalec orgel; leta pravi, da ni slišal nikakega sumljivega šuma.

d **Roparski umor na kolodvoru.** Na državnem kolodvoru v Osijeku so našli 13. julija ob treh zjutraj blagajnika Reichherzerja pri mizi sedečega, s peresom v roki popolnoma mrzlega — mrtvega. Ropar je prišel ponoči v urad, zabodil ostro pilo uradniku v srce, ki je takoj nehala biti, mrtvemu uradniku pa je posadil napadalec še službeno kapo na glavo in potem mirno izropal kolodvorsko blagajno, iz katere je odnesel 450.000 Din.

d **Križevniška vas:** Ni podpisano — v koš.

★ **Zlatnike v »Gazela«** milo so našli dalje naslednji: Antonija Serušnik, p. d. Prbul, Legen pri Slovenjgradcu, kupila milo pri tvrdki Albert Verdnik v Slovenjgradcu; Marija Tomše, Malnice pri Brežicah, kupila milo pri tvrdki Franc Matheis v Brežicah; Marija Hlebs, Bizovik pri Ljubljani, kupila milo pri tvrdki M. Urek, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje; Helena Rojc, Prekorje 8 pri Celju, kupila milo pri tvrdki V. M. Rozman, Smarjeta pri Celju; Jovan Pavkovič, Donji Budački, kupil milo pri tvrdki »Konzum« v Kalovcu; Neža Kovačič, St. Rupert pri Laškem, kupila milo pri tvrdki Miloš Kostanjšek, Laško; Rozika Bogatin, Malahorna pri Konjicah, kupila milo pri tvrdki Martin Šumer, Konjice; Frančiška Mirtič, Vavta vas, p. Straža-Toplice, kupila milo pri tvrdki Franc Strumbelj, Vavta vas, p. Straža-Toplice; Anka ud. Sušić, Senj, kupila milo pri tvrdki Nikola Modrić, Senj.

d **»Brezalkoholna Produkcija«,** Ljubljana, Poljanski nasip 10/VI, pošlje vsakemu naročniku »Domoljuba« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

PO DOMOVINI

ADLESICI.

Zapustili so nas preč. g. župnik Alojzij Tome. V kratkih štirih letih so prenovili župnijo. Počitka niso poznali. Njihovi zgledi, nauki in očetovski opomini so rešili veliko zakrknjenih duš. Župljani smo jih ljubil kot očeta, le nekateri napolizobraženi liberalni tujci so župniku nasprotovali in ga blatili po »Domovini«, ki žal v precejšnjem številu prihaja v našo farno.

ŠT. GOTARD PRI TROJANAH.

V nedeljo, dne 4. julija je imela podružnica Kmet. družbe svoj občni zbor. Za načelnika je bil izvoljen Štefan Brvar, za odbornike pa Gotard Brvar, Metod Novak, Franc Pfajfar in Franc Ocvirk. Delegatom je bil izvoljen Štefan Brvar, posestnik v Trojanah. Po občnem zboru je predaval g. Franc Kristof prav poljubno in zanimivo o mlekarstvu. Navzoči so zelo pazno sledili temu predavanju in sprevideli, da je treba res nekaj storiti, da bodo imeli pravo korist od živinoreje. Izvolil se je pripravljalni odbor 13 članov, ki naj pridobi posestnike, da se vpišejo v mlekarско zadrugo. Prostor za mlekarno so že odbrali. Potrebujemo le še kmete-gospodarje, ki hočejo vstopiti v zadrugo in plačajo polagoma delež 250 Din in v kratkem času bo začela mlekarna obratovati. Možje-poseselniki, pokazite sedaj, da imate nekaj smisla in požrtvovalnosti za skupno delo v zadrugi, kar bo vsakemu v veliko korist.

SOSTRO.

V nedeljo, dne 11. julija 1926, se je vršilo pri nas odkritje spominske plošče in posvečenje zvona 65 v svetovni vojni padlim vojakom župnije Sostro (Sv. Lenart). Hud nalive, ki je trajal skozi vso noč, je grozil preprečiti celo slavlje, a vztrajnost in vnema župljanov je prenesla vse napore, tako, da je bil cel spreved na velesejmskem prostoru, kjer je bil zvon pripravljen za odvoz, točno na mestu. V sprevedu sta bila boter in botrica (Vincenc Mlakar in njegova žena), zastopnika zveze bivših vojakov Bonač in Lončar, konjeniki v narodnih nošah, kolesarji na čelu godbe Mladinskega doma. Spreved se je pomikal ob splošni pozornosti Ljubljančanov od velesejma preko Poljan, Štepanje vasi in Hrušice proti Sostrem. Njegov prihod so naznanili streli iz topičev in 2000 glava množica se je zbrala okrog župne cerkve, kjer jo je nagovoril g. bivši voj. kurat Bonač in razložil pomen današnje slavnosti. Nato je maševal v župni cerkvi sv. mašo za padle vojaške domače g. kaplan, a cerkveno pridigo je imel kurat Bonač. Po pridigi je opravil domači župnik ob asistenci lipoglavskega župnika cerkvene obrede za mrtve in blagoslovil spominsko ploščo, vzdano na zunanji strani župne cerkve. Plošča je iz brona in je vlitih vanjo 65 imen, ločeno po vaseh. Slavnostni govor je govoril predsednik

zveze g. major Colarič, ki je pozival zbrano množico, posebno mladino, k vztrajnemu, vestnemu delu, s katerim naj se oddolžimo padlim tovarišem. »Le narod poštenjakov ima pravico do obstoja«, je zaklical s povzdignjenim glasom. Besede resnega moža so našle odmeva pri vseh navzočih. Pri blagoslovljenju spominske plošče je zapel domači pevski zbor pod vodstvom g. organista nagrobno »Blagor mu« in »Oj Doberdob«. Godba Mladinskega doma pa je zaigrala dve žalostinki. Popoldne ob 3 se je izvršilo posvečenje novega zvona. Zvon je iz brona in tehta 2050 kg. Vila ga je zvonarna in livarna v St. Vidu nad Ljubljano. Po izvršenih litanijah je imela domača podružnica Zvez bivših vojakov svoje zborovanje. Nato se izvršilo dvignjenje zvona v zvonik, in je ob 6 zvečer zvon že prvokrat zapel v počaščenje spomina padlih sinov. Vsa tisočglava množica se je v tem trenutku odkrila in poklonila spomenu padlih junakov. Lep je bil prizor, ko je ob dvigavanju zvona posijalo solnce izza oblakov in se s svetlimi žarki uprlo v zvon. Končno sta se zahvalila v krogu predstaviteljev sorske farske predsednik Zveze g. major Colarič in g. Pirc za trud, ki so ga imeli zlasti gg. župnik, kaplan, župan in organist za lepo uspelo slavnost.

ŠMARJETA PRI NOVEM MESTU.

Pred leti je bila naša farna cerkev manjša kakor slapška podružnica. Toraj je bilo nujno potrebno, da se poveča stara cerkev ali pa zgradi nova. Zato se je že lotil dela pokojni g. župnik Andrej Zamorc, ki je bil zelo vnet za čast in lepoto hiše božje. Sezidal je nov presbiterij in čez 60 m visok zvonik (stolp), baje najlepši na celem Dolenjskem. Pokojni gospod je nameraval sezidati celo farno cerkev, pa mu to ni uspelo, ker mu merodajne stare avstrijske oblasti niso šle na roko in so mu naravnost nasprotovale. Sedajni g. župnik se je zavzel, da nadaljuje započeto delo svojega prednika in s pomočjo za dobro stvar vnetih faranov dozida cerkev.

Par let so se vršile priprave. Letos smo pa že dobili zidarje in delavce, ki se pridno gibljejo na odrih. So sami domačini. Delo vodi naš goriški rojak g. Špacapan iz Renč. Imenovani je postavil na Dolenjskem še več cerkva, šol in drugih pomembnih stavb. Kakor povsod, vodi tudi pri nas delo v splošno zadovoljstvo. Pri zgradbi sodelujejo skoraj vsi farani z veliko vnemo. Nekateri so darovali les, drugi napravljali kamen, kopali pesek, dovažali potrebne stvari itd. Čaka nas še obilo truda in dela. Tega se pa ne ustrašimo, ker se zanašamo na božjo pomoč, na požrtvovalne farane in naklonjene sode. Dobrega Boga pa prosimo, da nam obudi še veliko dobrotnikov, da bomo mogli postaviti lep in častitljiv hram božji.

Vojaške zadeve.

Vprašanje. Bil sem trikrat na naboru, vselej nesposoben. Letos bom moral četrtič. Pred kratkim sem se poročil in imam poleg žene preživljati tudi njenega očeta, ki ima malo posestvo ter je že 60 let star in ne plačuje 20 Din davka. Ali bom oproščen, ali pa bom služil skrajšan rok?

Odgovor: Vaša žena in njen oče nimata na vašo vojaško službo nobenega vpliva. Zato radi njih ne boste niti oproščen niti ne boste služili skrajšan rok, če nimate drugih zakonitih pogojev zato. Pravico do skrajšanega roka imate, ako ste ediní sin, ali če sta dva v vaši družini služila polni rok.

Vprašanje: Rojen sem leta 1906, imam enega brata 16 let starega, nimam pa več staršev. Sem lastnik posestva in sem se moral poročiti. Ali bom prost vojaščine? S. I.

Odgovor: Če ne plačujete 20 Din ali več davka, imate v smislu zakona o ustroju vojske pravico do oprostitve.

Vprašanje: Letos grem na nabor. Ko odslužim svoj rok, želim iti v podčastniško šolo. Izmed vseh vrst orožja me najbolj veseli kraljeva garda. Kam bi bilo bolj prositi, h kraljevi gardi, k mornariči, pešadiji itd. Kje bi se moglo prositi za vstop v podčastniško šolo? F. B.

Odgovor: Če mislite vstopiti v podčastniško šolo, vam pač ni treba čakati do odsluženja vojaškega roka, ampak vložite prošnjo takoj, ko bo katera izmed podčast. šol sprejemala gojence, kar je vselej razglašeno v časopisih in z razglasi pri županstvu. Katero vrsto orožja vam je priporočiti, je pa težko reči, ker je to povsem odvisno od vaše sposobnosti.

Vprašanje: Sem 60 odstotni invalid. Ali Vam je znano, kedaj dobim povišano invalidnino?

Odgovor: Na to vprašanje ne moremo odgovoriti, ker se vsak slučaj posebej rešuje. Vprašajte pri vašem okrajnem sodišču (invalidski oddelek).

Vprašanje: Rad bi odpotoval v inozemstvo. Od vojakov sem bil odpuščen kot »privremeno nesposoben«. Kaj mi je storiti, da dobim izkaznico. J. S. P.

Odgovor: Ne vemo, kakšno izkaznico mislite. Če mislite vojaško izkaznico (ispravo), morate za njo prositi pri komandi vojnega okrožja. Potni list pa dobite pri okrajnem glavarstvu.

FARA PRI KOSTELU.

Kat. prosvetno društvo je priredilo v nedeljo dne 11. julija vrtno veselico. Dočim je prej celo dopoldne deževalo, nam je bilo ves čas prireditve nebo milo. Udeležba je bila zelo velika. Zabava ves čas prav domača, brez kakšnega nereda. Za zabavo je prav pridno skrbelo tamburaško društvo »Goranin« iz Brod-Moravic. Lepo je tudi, da so se pri zabavi pokazale naše lepe narodne noše: domača kosteljska, kakor tudi mogočna gorenjska. Prireditve so tudi močno povzdignili raketi, ki so v mraku švigali proti nebu. Vsem, ki so prispevali k lepemu uspehu prireditve z darovi, z delom in lepo udeležbo, najlepša hvala!

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Prvim Franckom vas zamore stalno zadovoljevali.
K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

MORAVČE.

ZLATI DAN.

Domašniku gospodu Janezu Bisjanu, kanoniku in dekanu. — 1876—1920.

Zvonovi pritrkavajo
čez valovito plan;
prepevajo, pozdravljajo,
slavijo zlati dan.

Poletij je desetkrat pet
razplamtal solnčni žar,
okar ste prvič v cvetu let
stopili pred oltar.

In petindvajsetkrat je maj
razvil sijaj vrtov,
kar prvič je moravški kraj
obil Vaš blagoslov.

Na plodno kanil je polje,
pozlatil žitni klas;
globoko segel je v srce
besede Vaše glas.

Kar tu ste kdaj sejali rož,
vse bujno že cveto —
vzgojili ste odličnih mož
za narod in nebo.

Pozdravlja Vas moravški svet
za zlatomašni god.
Ohrani naj še mnogo let
med nami Vas Gospod.

SELCA.

V nedeljo 25. julija bo v Selcih velika dvojna slovesnost: zjutraj bo imel g. prof. Vencel Solar, benediktinec iz Amerike (St. Bene College, Pern, Ill.) srebrno mašo, ob 10 pa njegov nečak in brat g. Janka Solarja, prof. v Št. Vidu, g. Janez Solar, novo mašo. Obema slavljenecema bode prisrčne čestitke na domačih tleh. Vse sosednje selske župnije lepo pozivamo.

IZ ŠT. VIDA NAD LJUBLJANO.

Umrli je v petek zjutraj v ljubljanski bolnišnici splošno znana in priljubljena gospa vana Andrejak po domače Fazajneva, posestnica v Podutiku št. 18 ter bila pokopana v nedeljo dopoldne na župnem pokopališču v Št. Vidu nad Ljubljano. — Obilna udeležba sosedov kakor tudi drugih je dokaz kako je bila pokojnica povsod priljubljena in spoštovana. Kot dobra ter ekvna gospodinja in mati je vzgojila svoje otroke v krščanskem duhu; pokojnica je pa imela tudi vedno odprte roke za siromake, ki jo bodo sedaj težko pogrešali. Po dolgem mučnem trpljenju, ki ji ga je povzročila trdovratna bolezen, se je pokojnica ločila od svojih najbližjih in se preselila k vsemogočnemu po večno plačilo. Naj v miru počiva! Ostalim naše sožalje!

PREČNA.

Ozališane kapelice pred vasjo, visoki mlaj in mnogo manjših smrek okrog cer-

kve ter na prostoru pod cerkvijo in prav lepo z venci na vse strani prepletena cerkev v Dol. Straži, vse to je oznanjalo, da se je vršilo 2. julija tukaj nekaj nenavadnega. Čez 400 deklet iz Marijinih družb sosednih župnij je prihitelo v Stražo, kjer so imele svoj shod. — V Dol. Straži je umrla Amalija Kramaršič. Bolna je bila osem let. Bila je zelo skrbna in pobožna mati. Sedaj se veseli v nebesih. Od trinajstih otrok živijo štirje. Ves čas bolezni so otroci prav lepo skrbeli za svojo mater. Blagoslov, ki ga Bog obljublja v četrti zapovedi, naj se nad njimi izpolni. — Hranilnica in posojilnica, ki se bo kmalu ustanovila v Prečni, bo poleg vsestranskih gospodarskih ugodnosti imela pred drugimi denarnimi zavodi to prednost, da ne bo imela nobenih obveznosti, ki bi jo obremenjevale in škodo delale. Mnogim so denarni zavodi dali posojilo, ki ga ne morejo vrniti. Hranilnica in posojilnica v Prečni takih težav ne bo imela in bo zato tudi imela zaupanje.

SKARUČINA.

Romarski shod pri sv. Luciji na Skaručini je letos v nedeljo, 1. avgusta. Velika romarska shoda sta vsako leto 4. nedeljo po veliki noči in pa v nedeljo po sv. Ani. Za bližnjo okolico so tudi še v nedeljo po sv. Luciji (v adventu) in v nedeljo po sv. Jožefu (v postu).

ROMANJE NA TRSAT.

Vse pevce, ki hočejo sodelovati pri pevskem zboru, obveščamo, da se bodo pele sledeče pesmi: Takoj po prihodu vlaka 14. avgusta blagoslov. Tantum 12 (A. Foerster), Ave Marija št. 29 (Fr. Millnar-Cigale) in 40. Mar., uredil Št. Premrl. Ob 7. uri zvečer: Brezmadežni št. 31 (dr. Fr. Kimovec) in 40. Mar., uredil Stanko Premrl. Lemenaterske pete litanije, poje moški zbor. Tantum (A. Hribar). Zdrava Marija (dr. A. Švab). — Ob pol 6. uri zjutraj 15. avgusta: Slovenska maša (Ant. Foerster.) Vstop, gloria in evangelij. Marija, moja mati, bariton- in sopran-solo. Ohhajlna št. 66 (A. Tevž) iz Evharističnih. Marija nam veselje (Jos. Gruber). Povsod Boga (Št. Premrl). — Pred odhodom: Vsi zbori zadonite (J. Grubar).

Hitite s prisažami in ne odlašajte več!

Odbor.

JURKLOSTER.

V nedeljo, 25. t. m., bo pri tukajšnji podružnici sv. Trojice fantovska lepa nedelja. Sv. maša s pridigo in procesijo ob 10. Okoličani vabljeni. — Kakor drugod, tako je tudi pri nas neprestano deževje povzročilo povodenj. Potok Gračnica, ki

se blizu Rimskih toplic steka v Savinjo, je preplaval travnike in njive, cesto spodjedel na 15 mestih in odnesel veliko lesa in sena ob bregovih. Plazovi zemlje in kamenja so na več mestih zasuli cesto. Okr. zastop se je hvalevredno potrudil, da je v enem dnevu cesto za prvo silo potrebil in odprl prometu. Ljudje še ne pomnijo take povodnji. V župni kroniki je vpisano: »27. oktobra 1895 je bila v Jurjevemkloštru velika povodenj. Potok Gračnica je po vednem deževju tako narastel, da je voda silila na graščinsko dvorišče tako na visoko, da je segala do živinskih jasel. Krave in svinje bile so čez noč v župniškem hlevu.« — Sedaj voda ni prišla na dvorišče.

RIBNICA.

(Naš razpuščen okrajni odbor.)

Mi bi ne pisali o tem, če bi ne bilo ljubljansko »Jutro« namigavalo na nekaj, kar baje spada po migljajih dopisnika iz liberalne neznatne garde — bodisi iz Ribnice ali pa iz Sodražice — pod kriminal. »Jutru« je treba na kratko odgovoriti, da bo že dobilo priliko govoriti tudi pred »kriminalom«, če ne bo morda raje prepuščilo zagovor — dopisniku.

Vsi pa smo prepričani, da je bilo poslovanje razpuščenega cestnega odbora popolnoma v redu in da do danes ni nikdo dokazal kakega nereda. Nasprotno moramo ugotoviti, da se je pričel nered sto- prav po razpustu. Ko je prejšnji načelnik moral oddati posle, je oddal vladnemu gerentu Arkotu obenem tudi 25.000 Din denarja. Ne glede na to in na prejete terjatve in naklade kakih 50.000 Din je gospodaril gerent tako, da je »prigospodaril« cestnemu odboru že 32.000 Din — dolga. Tako je šlo v dobrih šestih tednih nad 100.000 Din. A ko je prevzel cestni odbor novi gerent Lovšin iz Sodražice, je moral podpisati menjico za 45.000 Din.

Enodnevní tečaj o brezalkoholnem gospodarstvu (vkuhanje sočivja, jagodičevja, sadja; sušenje; pridelovanje brezalkoholnih sadnih in grozdnih sokov v domačem gospodarstvu (za družino) in v večjih obratih (za prodajo, gostilne, restavracije itd.); ohranjanje svežega grozdja, organizacija prodaje teh pridelkov itd.) priredi o priliki kmetijsko-gospodarske razstave, ki se vrši od 4. do 13. septembra t. l. v Ljubljani, na željo novih interesentov »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj to čimprej sporoči po dopisnici, na kar prejme podrobnejša pojasnila.

IZOBRAZBI

Iz življenja katoliških mož

PAPEŽ MOŽEM.

Na praznik Marijinega darovanja je sprejel papež 10.000 mož-romarjev iz Lombardije. Dejal jim je med drugim: »Obogateni po zakladih svetega leta v večnem mestu ostanite vzorni možje v svojem kraju. Ne bodite samo zase dobri, pobožni, verni, udani Cerkev, ampak skušajte postati tudi apostoli. To je, kar Cerkev od vas posebno pričakuje: bodite apostoli z besedo, z opominom, z zagovorom vsega dobrega; predvsem pa apostoli tega, kar more vsakdo izmed vas izvrševati, namreč apostoli molitve in bolj apostoli tega, kar ni le mogoče vsakomur, ampak tudi dolžnost vsakogar to je apostoli dobrega zgleda. Uprav ta apostolat kaže najočitnejše, kakšna bodi resnica in čednost, uprav ta apostolat nas uči, kako bodi vsak dan, vsako delo, vsak kraj in vsak čas urejen, da v resnici odgovarja zahtevam krščanskega življenja.«

MOŽ IN SVETO OBHAJILO.

Kardinal Newman je bil pred svojo izpreobrnitvijo protestantovski duhovnik z letnimi dohodki 100.000 frankov. Študiral je dolgo časa katoliško vero, predno se je odločil, da jo sprejme. Pri tem študiju ga je prevzelo posebno hrepenenje po sveti eharistiji.

Nekaj dni, predno je prestopil v katoliško Cerkev, mu pravi eden njegovih prijateljev: »Pomisli, kaj delaš. Če postaneš katoličan, boš vsako leto ob 100.000 frankov, Newman pa vstane in ga odločno zavrne: »Četudi; pa kaj je tudi 100.000 frankov v primeri z enim samim svetim obhajilom!«

MOŽ-VODITELJ SE JE VRNIL.

Iz Madrida poročajo, da je prejšnji glavni tajnik socialistične stranke Lopez Pelaez napravil duhovne vaje pod vodstvom jezuitskega patra Garcia. Pri tem se je popolnoma izpreobrnil. Cerkev, ki jo je strastno napadal, je prosil odpustjenja, civilni zakon je popravil s cerkvenim, svoje nekrščene otroke je dal krstiti, vrh tega ne neha Boga hvaliti za milost sreče, ki jo je našel v Cerkvu.

MOŽ OB ZADNJI URI ŽIVLJENJA.

General Ignace de Vanientimille, ki je bil obenem predsednik republike ekvadorske in kot tak prostozidar, je doživel vendarle izredno srečo, da se je ob svoji zadnji uri spravil z Bogom. Ko pa ga je vprašal njegov prijatelj general Mozago, zakaj se je vendar dal prevideti, ko poprej ni držal na te stvari, mu Ignace de Vanientimille odvrne: »Verjemi mi! Ko stoji smrt človeku blizu, takrat gleda človek vse z drugačnimi očmi kot poprej v življenju. Ne le ti, ampak vsi naj sledijo mojemu zgledu.«

PRAKTIČNA POKORA ZA MOŽE.

K sv. župniku Janezu Vianaju pride

nekoč v Ars tudi mlad ugleden mož, star šele 26 let. »Ali stanujete v rojstnem kraju?«, ga vpraša župnik? »Da, gospod, župnik.« — »Koliko pa šteje vaše mesto prebivalcev?« — »25.000.« — »Ali vas ljudje na splošno poznajo?« — »Gotovo da; malo jih je, ki bi me ne poznali.« — »Dobro! Pojdite na praznik sv. R. T. v procesiji in sicer prvi za nebom!« — »Toda, gospod župnik...« — »Je že dobro; le storite kot sem naročil!« — Dan, ki se ga je mladi mož tako ustrašil, je prišel. Mnogo se je obotavljal, vendar je ubogal svetega župnika. Pozneje je pripovedoval: »Četudi bom sto let živel, nikdar ne pozabim, kaj sem prestal tisti dve uri med procesijo. Oči sem imel uprte v tla, kolena so se mi tresla, na čelu mi je stal pot ne samo od poletne vročine, ampak še bolj od sramu.« — Toda vendar je bil mož od takrat ozdravljen. Nikdar več se ni bal pokazati svoje vere.

Takih zakonov si žele brezverci.

Leta 1917 je socialistična stranka v Mehiki, ki je z nasiljem in goljufljami prišla na vlado, sprejela temeljni zakon, ki je ena sama veriga tiranskih odredb proti katoliški cerkvi. Poglejmo nekatera določila tega zakona, da bomo razumeli vso njegovo hudobno.

Člen 34. pravi: »Vsak je svoboden in neomejen v izvrševanju svoje vere najsibito na krajih javne službe božje ali pa v domači hiši.« Kajne kako lepo se to sliši. Toda iz izvajanja se vidi vsa zloba tega besedila. Vlada pravi, da ta zakon dovoljuje čiščenje božje s a m o doma in v cerkvah, v društvenih dvornah pa že ne sme biti Boga, v šoli in na cesti ne. Prepovedane so zato vse procesije.

Toda niti to ne. Tudi v cerkvi katoličani niso svobodni. Kajti člen 130. tega zakona pravi: »Vladni organi imajo pravico odločati o vprašanjih službe božje in zunanjih oblikah verskega čiščenja. In vlada se teh pravic poslužuje tako, da so vohun vsakemu duhovniku vedno za petami.

Ali nas ne spominja to postopanje mehikanske vlade na delo Žerjavove stranke med zadnjimi volitvami? Ali niso tedaj žandarji vohunili po vseh cerkvah in beležili vsako besedo, ki jo je izpregovoril duhovnik?

In v Dalmaciji so na povelje iste stranke uglednega župnika aretirali v cerkvenem oblačilu samo zato, ker je kot svoboden državljani odločno nastopil za ljudsko stranko.

Ali se pri tem ne spomnimo kako je naš liberalni minister na cvadbe slovenskih liberalcev prestavljal kathehete, jemal plače učiteljicam v samostanskih šolah, delil podpore samo brezverskim visokošolcem, preganjal krščanske učitelje in profesorje itd.

Pri nas ni še tako hudo kot v Mehiki, toda še huje bi bilo, če bi naši liberalci dobili moč v roke in ljudstvo v svojo stranko. Ali ni to nauk za nas?

Člen 27. istega zakona pravi, da je vse premoženje cerkva in samostanov last države, da celo kar kdo cerkvam daruje, zapade državi. Vlada razpolaga z vsem cerkvenim premoženjem. Škofijske palače in zavode, bolnišnice, ki so jih zgradili redovi ali katoliške organizacije, vse je za segla vlada.

To je ogromna tatvina s strani države. Ali mislite, da naših svobodomislecev ne skomina po cerkvenem premoženju? Le spomnimo se kakšen vrišč so zagnali, da mora agrarna reforma najprej razdeliti cerkvena posestva, čeprav so ta posestva vzdrževala nešteto ustanov, ki služijo javnemu blagru? Kako so divje napadali našega knezoškofa med tem, ko so z drugimi posestvi ravno voditelji liberalcev uganjali korupcijo. Saj so znane afere s sekvestrir.

Zapomnimo si! Tudi z obrambo naših cerkva in dobredelnih ustanov moramo imeti močno politično stranko. Kder ruši njeno slogu in moč je grobokop svobode cerkve in vere.

PREGANJANJE CERKVE V MEHIKI DIVJA DALJE.

Nastopi blazno strastnih sovražnikov cerkve v Mehiki so vedno okrutnejši. V mesecu marcu so izgnali 202 duhovnika iz države. Po nekod je policija in vojaštvo aretiralo duhovnika pri cerkvenih slovesnostih in ga tiralo izpred oltarja na železniško postajo.

Vernemu ljudstvu je pri teh grezetah zavrela kri in prišlo je do težkih nemirov in spopadov s policijo. Ponekod so verniki tako vztrajno branili svoje duhovnike, da policija ni nič opravila in je moralo vojaštvo priti na pomoč. Ljudstvo se ni umaknilo čeprav so ga polivali s strojnimi orisgalnimi požarne brambe. Šele ko je nastopilo vojaštvo in streljalo v množico, se je leta toliko razstopila, da so mogli duhovnika odpeljati. Samo v enem takemu slučaju je vojaštvo ranilo 30 oseb. Z ujetimi duhovniki je vojaštvo počelo surovosti huje kakor z živino.

Protestna zborovanja proti temu divjastvu vlada z vojaštvom in policijo razganja.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje. Med nasadi smrek in jelš pelje široka gozdna vozna pot. Ta pot je polna luž in kotlin, da je po nji težko voziti. Vozniki se lužam izognejo in vozijo kar po parcelah treh posestnikov. — Ali imajo ti trije posestniki vso pravico, da to škodljivo pot zabranijo z jarki ali s tožbo? Kdo je dolžan popraviti staro lužasto vozno pot?

Odgovor. Neupravičeno vožnjo po svojem svetu morejo lastniki zabraniti tožbo radi motenja posesti, katero pa je vložiti v 30 dneh od dneva, ko so zvedeli za motenje, če pa so ta rok zamudili, pa takozvano negatorno tožbo, v kateri bodo morali dokazati, da dotični še ne vozijo 30 let. — Gozdno pot morajo popraviti, če je zasebna, tisti, ki jo rabijo, če je pa občinska, pa občina.

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

»Saj tega ne boste storili takemu revežu, kot sem jaz, gospod župnik,« je prosil. »Bog mi je priča —«
 »Psst! Nič več se ne rotite. Toda malo manj molitve in miren jezik bi vam nič ne škodoval, Sam.«
 Slišal sem namreč bil, da je raznesel po župniji rest, da dela Amerikanece veliko spoved in da mora imeti »vražje mnogo grehove«, kajti spoved se vleče že tri tedne in se bo najbrže nadaljevala še štiri tedne.
 A povrniti se moram zopet k povesti, ki me je sedaj začela zelo zanimati.

XXI. poglavje.

Neogibno.

»Imel sem dva prijatelja, ki sta žarko sijala v mlada leta, ne da bi mi obenem razsvetljevala mladovine moje preteklosti. Eden je bil živ, drugi mrtev. Donal Connors je bil zaupen in poseben prijatelj naše male družine. Medtem ko so drugi postopali hodili v kovačnico na pogovor ali po opravkih, je on redkokdaj mudil tam dalj časa, pač pa je večkrat prihajal v hišo, kjer je bil vedno iz srca pozdravljen. Zapazil sem, dasi mi ni nihče ničesar povedal, da ga veže neka skrivna vez iz prejšnjega časa z našo družino, kajti obnašal se je zaupljivo, česar se je vsakdo drugi ogibal. Prihajal je v kuhinjo in odhajal kakor član družine in zapazil sem, da je bil en edini človek, ki sta ga oče in mati v vseh važnih zadevah izpraševala za svet. O tragediji, ki se je odigrala na Glenanaaru pred dvajsetimi leti, sem temno vedel kakor o kaki stari bajki. Toda v kaki zvezi je bila mati z njo, to so mi skrbno prikriili in jaz sem bil preponosen ali preboječ, da bi izpraševal. Niti oči, niti mati, niti jaz nismo nikoli obiskali samotne hiše tam v globokem sedlu med gorami. Donalovo sem osebno seveda poznal in reči moram, da ni bila posebno prikupljiva. Toda ona ni z nami nikoli govorila in tudi mi ne z njo. Edini Donal mi je kazal svoje prijateljstvo s tem, da me je svaril pred prebitim rodoljubjem. Včasih se je smehljaje ponorčeval iz mojih navdušenih govorov o Irski ali pa me prikrito posvaril.

»Če ne boš pri miru, fant, verjemi mi, da boš lepega dne dobil konopno ovratnico ali pojdeš drugam delat jetnikom v Botanyjskem zalivu.«

Na te besede sem jaz odgovarjal z žarečim pogledom:

Veliko lepši grob je ali ječa, kjer domu zvesto plameni srce, kot je trofeja slavnih zmag, blesteča na razvalinah tuje svobode.

Še nikomur nisem do sedaj zaupal, če je znal navajati pesnike,« je odgovarjal Donal. »Sablja se ne sije z jezikom.«

Kaj pa je potem z Emmetovimi in Meagherjevimi pesniki?« sem vprašal jaz. »Ali niso njihove plamene besede vžgale onega rodoljubnega ognja v prsih mladih Ircev?«

Dal Toda Emmet in Meagher sta prej sama marsikaj storila, preden sta mislila, da imata pravico pozivati druge, naj ju posnemaio.«

In jaz, ki nisem drugega storil, razen da sem nabrusil eno ost, sem obmolknil.

On je najbrže govoril tudi z mojo materjo, naj me nekoliko kroti. Kajti posvarila me je na svoj nežni način, naj previdno govorim in naj ne pozabim, da so kričachi vedno več ali manj sumljivi.

»Sumljivi?« sem vzkliknil. »Kdo bi mogel mene sumničiti? Ali ne vidi ves svet mojega življenja in kako bi mogel pokazati na kom izmed naših kak madež?«

Nato je njen blede obraz zardeval, a jaz seveda nisem mogel razumeti, zakaj. Tako slepa je mladina, tako srečno slepa. Bila je hudobna roka, ki mi je strgala prevezo z oči.

Moj drugi prijatelj je bil mrtev. Vsako nedeljo, ko smo se vračali od maše, smo morali iti zraven starega pokopališča v Templeroanu. Dobro se spominjam, kako sem, držeč mater za roko, zavil s ceste in stopil skozi železno ograjo v senco dreves. Mnogokrat sem si klical v spomin to sliko, ko sem bil daleč v tujini — staro, podrtlo opatijo, preraslo z bršljanom, mahovite, vegaste nagrobne spomenike, velike, rjave lišaje na zidovju — vse tako starodavno in častljivo. Morda se spominjate, gospod župnik, samotnega groba ravno sredi stranske ladje v stari cerkvi? Kamen se je sedaj nagnil in napis je težko brati, toda v mojih otroških in mladeniških letih je bila plošča še nova in je nosila napis: »Posvečeno spominu Edmonda Connorsa« ter dan smrti in starost. To je tedaj bilo sveetišče, kjer sva moja mati in jaz, odkar se spominjam, vsako nedeljo klečala in molila. Tu sem moral ponavljati za materjo litanije za umrle, besedo za besedo, in nato poljubiti travo, ki je prerastla grob, ter ime na kamenu. Nato sva šla skupaj domov. Nikoli nisem izpraševal, dokler nisem popolnoma odrasel. Tedaj sem izvedel, da je ta stari žrtvoval svoje življenje za mojo mater, več me pa ni zanimalo, dokler nisem izvedel vsega.

Medtem sem pa rasel in postajal od dne do dne močnejši in umejši. Okusa svežega ali, kakor so ga imenovali, »mesniškega« mesa nisem poznal. Samo ob nedeljah smo dobili kos slanine ter o Božiču in Veliki noči kuretino. Če nismo imeli gosta, nam je bila vsakdanja hrana mleko, domač kruh ter krompir in od tega sem postal močan kakor velikan.

V kratkem se je poglelo razburjenje, ki so ga povzročili Fenijani, in z njim tudi precejšnji del naše mladeniške navdušenosti. Nato so se začele keltske igre in tu sem se odlikoval tako, da sem postal načelnik našega kluba za tekmo z žogo in zaslovel v polovici dežele.

»Res je!« sem vzkliknil. »Če se o kom pojejo balade, tedaj je njegova slava splošna in gotova.«

»Da, če je kaj na njej,« je odgovoril. »Pa ne vem, ali bi ne bilo zame bolje, da sem ostal tedaj neznan, kakor želim sedaj biti.«

»Menim, da to ni moško. Vsakdo mora brez bojazni in brez upanja na plačilo dati svetu, kar je najboljšega v njem.«

»Tega nisem mogel nikoli razumeti. Ne razvidim, zakaj bi človek ne ohranil sebi in zase, kar ima velikega in dobrega.«

»Zato ker je veleumu plačilo delo samo in nima pravice še drugega iskati.«

Utihnil je in premišljeval o tej čudni trditvi. Slednjič je dejal:

»Ne razumem. Vem samo to, da sem se z vso dušo vrgel v boj, in tu se mi je odkrila moja preteklost in tu sem doživel veliko razočaranje svojega življenja.«

Obmolknil je, da se domisli dogodkov iz svojega življenja in dozove podrobnosti iz svoje preteklosti. Nato je nadaljeval:

Razno.

Usoda topov. Tiste velike nemške topave, ki so imele spredaj pri odprtini premer 45 cm, so v Ameriki prelili in so jih spremenili v kotle, v katerih se pretvarja gosti petrolej v redkega.

Divji lov. V Chicago stoji ob obali Michiganskega jezera velikanski hotel »Drake«. Morda ga je kdo naših ameriških izletnikov že dni videl. Hotel je zmeraj prenapolnjen, policisti pred hotelom urejajo promet, hotel ima lastne detektive. In vendar je vdrla vanj roparska tolpa, preoblečena, ob belem dnevu, popoldne ob treh. Presenetili so hotelsko osebje, njih glavar je z revolverjem krotiti tipkarice, drug ropar je pa prisilil blagajnika, da mu je izročil 10.000 dolarjev. Neka pogumna tipkarica je kljub revolverju zaloputnila vrata glavarju v obraz, nakar jo je vrgel po stopnicah dol. Bila je sicer ranjena, vendar je pa še mogla poklicati hotelskega detektiva. Ta je ravnal glavarja s strelom, nakar so se vsi roparji spustili v beg. Trije so skočili v pripravljeni avto, in začel se je divji lov po mestu. V eni glavnih cest je trčil avto roparjev z drugim avtom skupaj; eden od roparjev je skočil kar v mimo prihajajoč avto-tak, je vrgel notri sedečo damo ven na tlak in je prisilil šoferja, da je z največjo hitrostjo dirkal naprej. Avto je zadel ob cestno železnico, ropar je skočil ven in je bežal v neko hišo, in šele tam so ga prijeli. Dobili so pri njem onih 10 tisoč dolarjev, prej je bil za natakara v hotelu. Glavarja so pri zasledovanju ustrelili, tri njegove tovariše so ujeli. Zadnji ropar je prišel v bolnišnico, da bi si dal zavézati rane; spoznali so ga in zaprli.

Oklofutani komunist. Ko sta se angleški kralj in kraljica peljala zadnjič na kolodvor, je nekdo v množici zavpil: »Živio komunizem!« Takoj mu je pa neki delavec prisolil tako klofuto, da mu je pognal klobuk čez oči dol, in so se vsi navzoči smešnemu prizoru pristrčno smejali.

Čudno zborovanje. V Parizu je zborovalo 800 oseb; zelo so bili živahni, a nič niso govorili in so napravili na gledavce vtis posebne vrste. Bili so to gluhonemi z vseh strani sveta in so se zbrali, da se »pogovorijo« o svojih zadevah. Veliko je med njimi takih, ki so si pridobili v znanosti in umetnosti že lepe zasluge.

Otroška pravljica.

Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

»Obrekovanje, samo obrekovanje!«

»Kaj ga ti poznaš?«

»Tako na videz.« je odgovoril dondek.

»No, in kaj misliš ti o njem?« ga je vprašal starček.

»Zdi se mi, da je dober otrok, priden pri učenju, ubogljiv, vdan očetu in družini...«

Medtem ko je vil dondek te čednosti s trte, se je dotaknil nosa in opazil, da se mu je za ped potaljšal. Ves prestrašen je začel kričati in popravljati:

»Ne verujte, dobri mož, vsega tega, kar sem vam povedal, ker Storžka poznam prav dobro in tudi jaz vam potrdim, da je res pobalin, neubogljivec in zguba, ki se klati rajši s tovariši, kakor bi šel v šolo!«

Komaj je to rekel, se mu je nos skrčil in dobil svojo navadno velikost.

»Zakaj pa si tako bel?« ga je naenkrat vprašal starček.

»Povem vam... nevede sem se naslonil na zid, ki je bil sveže pobeljen,« je odgovoril dondek, ki ga je bilo sram povedati, kako je bil povabljan v moki, da bi prišel v ponev...

»A kaj si si napravil z jopico, s hlačami in s čepico?«

»Srečal sem tatove in so me do golega slekli. Mogoče bi mi mogli dati vi, dobri starček, kako obleko, da bi se le mogel domov vrniti?«

»Otrok moj, kar se tiče obleke, nimam drugega nego majhno vrečko, v kateri hranim volčiče. Če jo bočeš, jo kar vzemi, tamle je!«

Tako oblečen se je napotil proti vasi.

Storžku ni bilo treba dvakrat reči; koj je vzel volčjo vrečko, ki je bila prazna, izrezal sredi na dnu s škarjami majhno luknjo, dve pa pri strani, in jo oblekel ko srajco. Tako lepo oblečen se je napotil proti vasi.

Med potjo pa ni bil povsem miren; toliko je res, da je pri vsakem koraku naprej, napravil enega pazaj in je, razpravljajoč sam s sabo, drobnil dalje in govoril:

»Kako naj se prikažem pred dobro Sojko? Kaj mi poreče, ko me zagleda?... Mi li odpusti tudi drugo pobalinstvo?... Stavim, da mi ne odpusti...«

o gotovo mi ne odpusti... In zaslužim, ker sem pobalin, ki obljubljam, da se poboljšam, a ne držim nikdar besede!...«

V vas je dospel, ko je bila že temna noč, in ker je bila nevihta, da je lilo ko iz škafa, je stopal naravnost proti Sojkin hiši, trdno odločen, da potrka in mu odprejo.

Ko pa je obstal pred hišo, mu je splahnel pogum in mesto da bi potrkal, se je oddaljil v hitrem teku za kakih dvajset korakov. Potem se je vnovič približal vratom in se ni odločil; približal se je tretjič, nič; četrtrič je prijel, tresoč se, za železni tolkač in je ž njim rahlo potrkal.

Čaka, čaka, končno se je čez pol ure odprlo okno v zadnjem nadstropju (hiša je imela štiri nadstropja), in Storžek je videl, da se je prikazal velik polž, ki je imel na glavi drobno lučko, in rekel:

»Kdo je tako pozno? Sojka spi in ne mara, da bi jo budili. A kdo si?«

»Jaz sem.«

»Kdo je to jaz?«

»Storžek.«

»Kakšen storžek?«

»Lutek, ki stanuje v Sojkini hiši!«

»A, že vem!« je rekel polž. »Počakaj me, koj stopim doli in ti odprem.«

»Požurite se, prosim, ker umiram od mraza!«

Minila je ena ura, minili sta dve, in vrata se niso odprla. Storžek, tresoč se od mraza, strahu in vode, ki ga je premočila, se je opogumil in je potolkel vdrgo in je potrkal bolj močno.

Na drugo trkanje se je odprlo okno v tretjem nadstropju in na njem se je prikazal polž.

»Polžek prijazni,« je zaklical Storžek s ceste, »dve uri je že, kar čakam. In dve uri pred zaprtimi vrati sta daljši ko dve leti! Podvizajte se, prosim lepo!«

»Otrok moj,« mu je odgovorila z okna živalca mirno in polagoma, »otrok moj, jaz sem polž in polžu se nikamor ne mudi.«

In okno se je zaprlo.

Kmalu nato je odbilo polnoč, potem eno, potem dve popolnoči in vrata so bila še vedno zaprta.

Storžek je zgubil potrpljenje; jezen je zgrabil za tolkač, da bi z vso silo potrkal in bi odmevalo po vsej hiši, a železni tolkač se je spremenil v živo jeguljo, ki mu je izmuznila iz rok in izginila v mlakužo na sredi ceste.

»Ah! Tako?« je zavpil Storžek, zelen od jeze. »Če je zginil tolkač, bom poizkusil pa z brcami!«

Pomaknil se je nekoliko nazaj in udaril z lepo zaokroženo brcjo v vrata. Sunek je bil tako silen, da mu je ostala noga v lesu do gležnjeve in ko jo je hotel dondek izvleči, je bil ves trud zaman, ker je bila zabita v vrata ko žebelj.

Predstavljajte si ubogega Storžka! Celo noč je moral prebiti, stoječ z eno nogo na tleh, z drugo v zraku.

Zjutraj, ko se je začelo daniti, so se šele odprla vrata.

Pridna polžja živalca je namreč rabila za pot iz četrtega nadstropja v pritličje celih slovesnih devet ur. Priznati se mora, da je napravila dolgo pot!

»Kaj pa delate z nogo v vratih?« je vprašal strmeč v dondka.

»Nesreča! Poizkusite, prijazni polžek, če bi me mogli rešiti iz tega mučnega položaja!«

»Otrok moj, za to je treba mizarja in jaz se nisem učil nikdar mizarstva.«

»Prosimo Sojko v mojem imenu!...«

»Sojka spi in je ne smem buditi.«

»Kaj naj potem začnem cel dan pribit na ta vrata?«

»Zabavaj se in pripoveduj mravljam, ki pojdejo po cesti, kaj se ti je primerilo.«

»Prinesite mi vsaj kak prigrizek, ker sem čisto izčrpan!«

Puščavski avtomobil. V slovenščini se bralci čaka o potovanju dr. Jekota skozi Siroko puščavo. Vozil se je v avtomobilu. Sedaj je Francoz Norman Nairn zgradil nov avto za vožnjo skozi puščavo, bistveno drugačen kot so bili dosežani. Nad 17 m je dolg, najmanj 7000 m težak, motor ima šest cilindrov. Notri je nekaj salon s 16 sedeži naokoli. Ker morajo biti med vožnjo zaradi peska in prahu okna zaprta, so napravili novovrstno ventilacijo, ki prinaša zmeraj svež zrak. Druga naprava varuje potnike pred žgočimi solnčnimi žarki. V salonu je posoda s tekočo pitno vodo. Pri 1200 kilometrov dolgi poskusni vožnji je vozil avto s povprečno hitrostjo 37 km na uro, brez vsakega motečega dogodka.

Železnica čez Predel. Ze takoj po končani vojni so začeli govoriti Italijani o železnici čez Predel, med Koroško in Goriko. S tem bi imeli direktno zvezo med Beljakom in Gorico in bi bila izločena pot skozi Jugoslavijo čez Jesenice. Sedaj je rekel italijanski notranji minister, da bo to ena prvih železnic, ki jih bodo v prihodnjih letih gradili. Najvišjih tok se bodo ognili s predorom.

Skrbi za zob. Vse premalo se zanje brigamo in tudi premalo vemo, kaj je zanje najbolje. Sir Harry Baldwin je dvornil zobozdravnik na angleškem dvoru. Pri predavanju v društvu za ljudsko zdravje je povedal, da je najboljši način za ohranjanje zob ta, da raztopimo majhno žličico navadne soli v kozarcu vode in rabimo to kot zobno vodo.

Ubogi sultan. V Sar Remo na Laškem je umrl zadnji turški sultan Mehmed VI. v progmanstvu Denarja ni zapustil nobenega, pač pa 200.000 lit dolga. Upniki hočejo za rubiti sedaj dragoceno rekev, v kateri počiva sultanovo truplo.

Mladi izsiljevalec. Anglički plemenitaši so bili v zadnjem času zelo razburjeni. Dobivali so grozilna pisma, podpisana »komuniste«, naj dajo to, kar po 5000 funtov, to je 1.375.000 dinarjev, sicer jim bodo otroke odpeljali. Policija je dognala, da je pisal pisma šele 17 let stari odvetniški pisar Arthur Fisher. Mladi izsiljevalec je pri zaslišanju povedal, da si je izposodil v knjižnici knjigo z naslovom »anglički plemenitaši in njih rodbinski števila in razmeri«. Potem je kar po vrsti pisal in jih je veliko ujel na limbo.

Meh za smeh.

Vandrovec: »Gospa, vedno nisem bil tako pohabljen.«

Gospa: »Se mi je zdelo, da ne. Zadnjih ste imeli ono drugo roko v obvezi.«

Z vlakom došli gost, jezen, ker je moral na postaji čakati: Tako, niste me mogli tukaj najti? Ali me ni vaš gospod natančno opisal, kakšen sem?»

Šofer: »O pač. Toda, ko je pa toliko gospodov, ki imajo plešo in rdeč nos.«

Na nekem shodu je neki poslušalec vedno delal medklic »lažnik«. Ko je bilo poslancu tega dosti, je prenehal z govorom ter mirno rekel: »Zelo bi me veselilo, ko bi oni gospod, ki me vedno prekinja, hotel povedati tudi svoje ime, ne samo poklic«. Imel je nato mir.

Tožnik: »Vse sprednje zobe mi je izšlo.«

Obtoženec: »Kaj bi tisto! Saj je imel samo dva, ko sva se začela.«

Zdravnik: »Prav ničesar vam ne manjka. Popolnoma zdravi ste. Žila vam bije lečno kot ura.«

Bolnik: »Gospod doktor, a vi me držite za mojo zapestno uro, ne za žilo.«

Kaj napravi vejica na nepravem mestu.

Gospod profesor je vstopil na glavi, slamniki na nogah, rujave čevlje na čelu, nič prida obetajoči oblak v roki, umetno izrezljano palico v svetlih očeh, prikrito grozno.

Zobozdravnik asistentu: »Veste kaj, ampak to je pa vendar preveč, toliko časa ruvati zob, kakor ste delali s tem gospodom.«

Pomočnik: »Vem. Toda to je oni, ki mi je deklet prevzel ter jo poročil.«

Postrežnica vstopivša iz bolniške sobe: »Gospod, dvojčka sta, močan fant in lepa punčka.«

Oče: »Pravzaprav bi bil to že lahko naprej vedel. Odkar sem oženjen, so se vsi moji izdatki podvojili.«

»Mi takih stvari ne natisnemo kakor so te« je zavrnil urednik pisatelja ter mu vrnil spis.

»No, no« se je zarežal pisatelj »ni treba tako visoko govoriti, saj niste vi edini, ki bi mojih stvari ne hotel natisniti.«

»Kaj pa so s teboj ves čas počenjali v zaporu?«

»Prizadevali so se, da iz mene naredijo poštenjaka.«

»In so uspeli? Kaj pa si pravzaprav delal?«

»Seveda so. Dali so me učiti čevljarstva kjer sem na čevlje pribijal lepenko mesto usnjenih podplatoč.«

Marta: »Torej ti in Berta sta poročena in srečna?«

Ivan: »Da, to se pravi ona je srečna in jaz sem poročen.«

On: »Tvojega psa ne boš nikoli navedla, da bi te ubogal.«

On: »Nocoj bom pripeljal seboj prijatelja Revna.«

Ona: »Kaj se ti blede? Saj nimamo nič jesti, kuharica je bolna, otrok ima oslovski kašelj in ob šestih pride z vlakom tašča.«

On: »Saj ravno zato ga bom pripeljal; ta tepec se misli namreč ženiti.«

la GONILNA JERMENA in MLINSKE KAMNE

za vsakovrstno meljavo ima po konkurenčnih cenah na zalogi trdnja

ČADEŽ & BRCAR, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica 35.

Prevzetnost

Preveč se zanašati na srečo zdravlja, misleč: »Meni se ne more ničesar zgoditi!« Nikomur še ni bilo ob zibelki sojeno, da ga ravno nikdar ne bodo nadele bolezni. Najmanjši prepih čisto zadostuje, da se dobe občutne revmatične bolezni, trganje,

zbadanje, zobobol ali nadležen nahan. Previdni ljudje imajo vedno v hiši Fellerjev blagodišeči »Elsa-fluid«, ki jih zavaruje zoper nemile slučaje. Tudi našim čitateljem priporočamo to preizkušeno, staro, dobro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in večjega delovanja kot francosko žganje in je najboljšo sredstvo te vrste, 6 dvojnati ali 2 veliki spec. stekl. za 63 Din, 12 dvojn. ali 4 vel.

spec. steklenice za 99 Din, 36 dvojn. ali 12 spec. steklenic za 250 Din, že obenem z zavojem in poštino, razpošilja po povzetju ali proti vnaprej poslanemu denarju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 16, Hrvatsko. — Posamezne steklenice »Elsafluida« po znižani ceni 9 Din v lekarnah in sorodnih trgovinah.

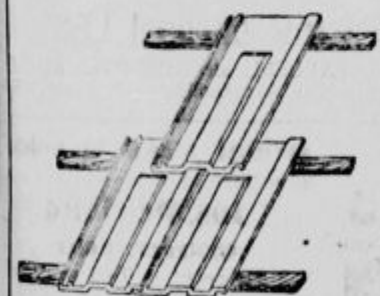
Najtrpežnejše strešno kritje!

— Združene opekarne d. d. Ljubljana —
Miklošičeva cesta 13

preje VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljšo preizkušeno modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor bobrovec (biber) in

**** zidno opeko ****

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!
Stekleni strešniki stalno na zalogi!

žagar ki je več v delu na žagi in v mlinu ter vseh popravil, se sprejme. Nastop dajbo takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Domoljuba« pod šifro: »Stalna služba« št. 4839.

Vajenca poštenih staršev, starega 14—15 let, sprejemem za pekovo obrt. Pošta po dogovoru. Naslov v upravi pod št. 4817.

KREMENE ZA VŽIGALNIKE

živina Auer-kovina in vžigalniki vseh vrst, dobavljiva po tovarniški ceni I. WIPPLINGER, Maribor, Jurčičeva 8. — Zastopstvo in zaloga kemične Treibacher-tovarne.

HIŠA NAPRODAJ!

V STAREM TRGU pri Višnjigori na Dolenjskem se prodaja rednih razmer cenovno dobro ohranjena hiša s 4 sobami in vsemi pritliklinami, lepim sadnim vrtom in vrtom za zelenjavo ter gozdom. Posedstvo leži tik ob državni cesti in je 12 minut oddaljeno od železnice. Priporočljivo je za vpokoje, ki ljubijo mir, oziroma za kakega obrtnika; svojočasno je bila v hiši mizararska delavnica. Tudi Amerikanci bi utegnili zanimati lepi dom. — Pojasnila daje lastnica Ana Kurent, Leskovec pri Krškem, Dolenjsko, 4830

SVARILO!

Že dalj časa razširjajo ljudje, katerim sem v Kranju napotil, z zlohotnim namenom oškodovanja o meni lažnjivo govorico, da se nameravam preseliti v Škofjo Loko. Te lažnjive kljukce, od katerih so mi nekateri že znani, opozarjam, da jih bom poklical na odgovor pred sodišče, ako ne bodo prenehali s svojim početjem.

DR. JANC, advokat, Kranj.

DNE 1. AVGUSTA ZADNJI TEČAJ

v tej sezoni za krojače, šivilje in nešivilje. — Za revnejše ugodnejši plačilni pogoji. — KROJNA ŠOLA V LJUBLJANI, STARI TRG 19.

Krojaški vajenec se sprejme v učenje. AL. ŠIMNOVEC — Ljubljana, Pred Škofijo št. 3. 4811

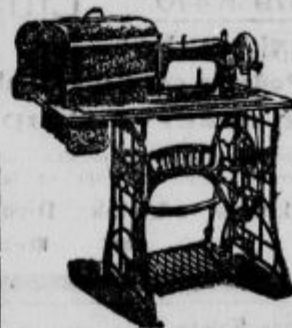
ČEVLJARSKEGA VAJENCA

poštenih staršev, sprejme z vso oskrbo v hiši Fogar Franc, čevljar, Suha št. 4 nad Kranjem.

STISKALNICE za sadje in BRZOPARILNIKE, kdor jih želi kupiti poceni, naj zahteva takoj ponudbo od trdnje **A. KAŠMAN**, železnina v ŠKOFJI LOKI. Istolam zaloga ZLINDRE in SUPERFOSFATA za ajdo po najnižji ceni. 4826

Zlatnike v »Zlatoroga«-terpentinovem milu so našle sledeče osebe: Tinči Rožič, Ljubljana, Poljanska cesta; Alojzija Celinšek, Strelsko, Rimske Toplice; Mici Telban, Vrhnika 390; ga Marijana Kavčič, Godešič pri Škofji Loki; Katarina Lap, Zeje; Marija Grum, Studenec; Terezija Velkavrh, Vič pri Ljubljani; Micka Šturm, Škofja Loka; Marija Mlakar, Loke št. 202; Terezija Zagore, Ljubljana, Zgornji Studenec št. 73; Angela Škofic, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26; Sofija Premužak, Maribor, Razlagova ulica 5; Hermina Ivačič, Krško; Franč. Nahtigal, Smlednik.

Fižol za prehrano in krmo nudim, dokler traja zaloga, od 125 do 300 Din za 100 kg. — Na zalogi imam tudi: koruzno MOKO za krmo po 200 Din, pšenično MOKO po 250 Din za 100 kg. **FRAN POGAČNIK**, Ljubljana, Dunajska cesta 36, trgovina z žitom, moko, semeni in dežel. pridelki.

Nejpopolnejši
STÖWER
šivalni stroji

za šivanje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.
Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdnji
L. Baraga,
Ljubljana
Seidenburg, ul. 6/1.
Brezplačen pouk.
15 letno jamstvo.

TRI

Vse
teče gledat perilo
oprano s **TRI**

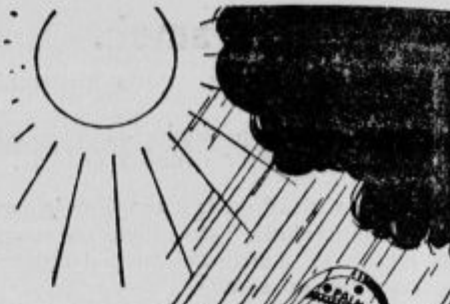
Mati je vesela in srečna
ker je končala brez truda
pranje s **TRI**

TRI razkroji nesnago
TRI pere sam od sebe
TRI beli, pa ne razjeda

TRI
stane malo —
nudi mnogo!

TVORNIC
ZLATOROG
Maribor

PALMA

KAUČUK PETE IN PODPLATE

morate nositi ob vsakem času. „Palma“ ni razkošje, ker daje elastično, prijetno hojo, marveč je za vsakega praktičnega in štedljivega človeka neobhodno potrebna, ker je mnogo trpežnejša in cenejša kot usnje. En poskus Vas bo takoj uveril. Poslej ne boste hoteli nositi čevljev brez „Palme“

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebeltitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. colovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Hrastov okrogel LES

tudi CELE PARCELE ali GOZDOVE, KUPUJE
»ZORA« d. z o. z v Črnomlju. 1537

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa za rodbino, obrt in industrijo so to

Jos. Petelinca

Grifzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obrokel

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno.

Večletna garancija.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnega šekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolj tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.